

GRAN!

Granen är ett barrträd och barren sitter strödda i mycket stora antal på varje skott men växlar mycket i storlek, form och riktning. Granen är också mycket omväxlande med avseende på kronans form, beroende på huvudgrenarnas riktning och kvistarnas ställning. Kottefjällen har också varierande form. Den är antagligen det mest mångformiga trädet i Norden.

Granen uppvisar tydligt flera av de för barrträdens vegetativa delar typiska kännetecknen. Dessa är, utöver bladens utbildning till barr, den genom hela kronan löpande huvudstammen, huvudgrenarnas konfigurationer i cirkel och hartsavsöndringen i veden och barken.

Frön & Kotte

Granen är nakenfröig vilket betyder att fröämnena sitter på ett fruktblad, som är platt utbredd men ej hopvikt till ett fruktämne. Fruktbladen är spiralställda och har under blomningen oftast purpurröd färg. Eftersom granen vare sig har märke eller stift sker pollineringen genom att pollenen förs av vinden till fruktbladets platta eller kullriga översida, där de små fröämnena sitter och därmed fastnar pollenkorn direkt på fröämnena. När fröna mognar tillväxer och förvedas fruktbladet, men det är fortfarande platt och här utbildar sig alltså inte någon frukt, utan fröna sitter ohöljda i skydd av fjällen, som bildar grankotten.

Granens kotte är alltså en samling spiralställda fruktblad på en utdragen axel och motsvarar en honblomma med talrika pistiller. Dessutom ser man ett litet fjäll utanför varje fruktblad, vilket förklaras av att fruktbladet är kluvet i två lameller. Även "hanblomman" består av en mängd små fjälllika blad i spiral så att den liknar ett litet ax. Varje blad bär två pollensäcken.

Granen är sambyggare (monoik). När kotten är mogen, spär den ut sina fjäll vid torr väderlek. Eftersom den hänger med toppen nedåt faller fröna ut. De sjunker långsamt, precis som lönnens och asken frukter, på grund av den snabba rotation som under fallet åstadkoms av den stora, tunna hinnan. Detta för fröspridningen så viktiga bihang utgörs av en från kottefjället lossnande lamell. Frön från gran (och tall) är alltså med avseende på sin spridning virvelfrön.

Källa: Wikipedia